

САХА ТЕАТРЫН КҮННЭРИН ҮӨРҮҮЛЭЭХТИК АҢЫЫ

Бэс ыйын 3 күнүгэр Чурапчы-таагы П.М.Решетникова аатынан народнай театрга кизэ сэттэ аңар чаастан П.А.Ойуунускай аатынан Саха государственнай академической драматической театрын "Чулуу талааннар дойдуларыгар" — Чурапчы улууһугар... дьин күннэрин аһыллыгыгар аһамыт дьоро кизэ үрдүк таһымга, үөрүүлэх-быһыга майгыта ытыллына.

Дьоро кизэни аан тыһынан улуус баһылыгын солбуйааччы И.И.Яковлев аста. Кини театр тыа сиригэр ылдыһыта, тыа көрөөччүтүнүн өрсүһүүтэ общественнай олох саргыһыттар, культурнай олох таһыма үрдүүрүгэр улахан суолталааһын бэлиттэтэ, биһиги улуустуттан саха театральнай искусствотыгар биллэр-көстөр суолу-иһи хаалларбыт үгүс көһөҥө талааннар үүнэн тахсыбыттарын, ону кэриэстээн академической театр бу күннэри ыыта кэлбитин иһин улуус дьаһалтатын, бары олохтоохторун ааттарыттан улахан махтал тыллартан эттэ итиннэ улуус дьаһалтатын Бочуотунай грамотатын театр директоругар, СР үтүөлээх артиһыгар А.П.Николаевка, РФ уонна Саха Республикатын үтүөлээх артиһыгар, ССРС государственнай бириэмийэтин лауреатыгар Е.Н.Степановка туттарда.

Күннэр аһыллыларыгар аһамыт концерды Россия уонна Саха Республикатын үтүөлээх артисткалара А.И. Кузьмина уонна артист К.Семенов салайан ытыллар. Сценага бастаһынан театр тэриллибитэ 75 сылын туолуутугар аһаан туруоруллубут "Кыыс Дьэбилиэз бухатыыр" олонхоттон быһа тардыһы көрдөрдүлэр. Игиттэн салгыы Чурапчыттан төрүттээх артистар густарынан, кинилэр театральнай искусство

сайдыйтыгар мунура суох кылааттары кэлсин-күлсин репертуардарыттан быһа тардан, араас сылларга айан хаалларбыт, үгүс сылларга саха көрөөччүтүн биһирэбиллин ылбыт оруолларыттан оонньоон көрдөрдүлэр. Ол курдук, саха театрын сценатыгар 170 оруолу толорбут Саха сирин народнай, Россия үтүөлээх артистара В.А.Саввин репертуарыттан ССРС, СР үтүөлээх артистара, ССРС Государственной бириэмийэтин лауреата Симон Федотов Айыы Сээн монологуттан быһа тардыһы долгуйулаахтык толордо. Саха сирин үтүөлээх артиһа, драматург Н.Д.Слепцов—Туоһулаахан репертуарыттан Степан Ефремов "Ини-бин" драматыттан, Россия уонна Саха сирин народнай артистара М.Д.Слепцов репертуарыттан Н.Гоголь "Кэргэн кэлсэтин" драматыттан, СР үтүөлээх артиһа А.С.Слепцов репертуарыттан "Күтүр уус", Россия уонна Саха сирин народнай артистара И.В.Слепцов репертуарыттан Т.Сметанин "Лоокуут уонна Ньургун", Россия уонна Саха сирин народнай артистара П.М.Решетникова репертуарыттан Мольер "Скапен албастара", Саха сирин народнай артиһа Т.П.Местников репертуарыттан П.А.Ойуунускай "Саһыл ойуун" олонхо-драматыттан, Саха сирин уонна Россия народнай артисткалара М.В.Слепцова репертуарыттан "Сайсары" драматтан быһа тардан көрдөрдүлэр.

Ньургунун (артистка И. Никифорова) уонна Лоокуут (П.А.Ойуунускай аатынан бириэмийэ лауреата А. Аммосов) ыраас тапталлара, үрүг ыстаабын тойоно буолан, эпписир солопоһон халлаанга тийбит курдук санаһыт Семенов бандыйыт (арт. И.Дакаяров) саллааттарыгар тойорбоһуона, Кэти кыыска

(үтүөлээх артистка И.Николаева) бэрт буола сатаан үтүөмсүйүүтэ, сааһыран баран кэргэн кэлсэтэр кыһалга түбэһэн этиэхтээгин да сатаан эппэт буолбут тойон Кочкарев (арт. Д.Михайлов) уонна кини көрдүүс сыбаата Подколесин (Н.Попов), "Ээ, аргыйы наһаан буоллабы дии!"— дири үгэстээх ааттаһын Най (СР үтүөлээх артиһа, ССРС Государственной бириэмийэтин лауреата С.Федотов) уонна түгэх түгэ сылдьар Ньукэн (РФ, СР үтүөлээх артистара, ССРС Государственной бириэмийэтин лауреата Е.Степанов), ону кытары сана олох кийитэ эдэр Дьуур (П.А.Ойуунускай аатынан Государственной бириэмийэ лауреата А.Аммосов), иһи хараһа суох буолан умнаһытты да олордор бэйэтин дириг өйүнэн, уус-уран тыһынан кыра-хара норуоту түмэр Сайсары эмээхсин (СР үтүөлээх артистка А.Адамова) эрэли сабар оһуокайа, үрүг уонна хара, сана олох уонна эргэ олох бүлүт мөккүөрдэрин кэрэһиттэрэ буолбут Кыһыл ойуун (биир дойдулаахпыт, артист К. Михайлов) уонна Саһыл ойуун (арт. В.Апросимов), кинилэр обургулар кыһааннарын тыһа, дүгүрдэрин дүрбүөнэл... Ити дьикти-кэрэ, дириг уобарастары арыһан бу кизэ Саха академической театрын артистара Чурапчы көрөөччүлэригэр умнуллубат дьикти түгэни бэлэхтээтилэр.

Театр фойетыгар Саха театрын үлэтин сырдатар буклеттар уонна саха театральнай деятельлэрин публицистической ахтыы-кинигэлэрин быысталка-атыыта тэрилиннэ. Күннэр сабаланылар.

Р. СИБИРЯКОВА.

П. А. ОЙУУНУСКАЙ ААТЫНАН САХА АКАДЕМИЧЕСКАЙ ТЕАТРЫН КҮННЭРЭ "ЧУЛУУ ТАЛААННАР ДОЙДУЛАРЫГАР — ЧУРАПЧЫ УЛУУХУГАР..." (БЭС ҮҮҮН 2 — 10 КҮННЭРИГЭР)

ЧУРАПЧЫТААБЫ НАРОДНАЙ ТЕАТРГА
5.06 — Олох дьэбэрэтэ (драма) — А. Софронов
6.06 — Наара Суох (комедия) — И. Гоголев
7.06 — Биһирэм (лирической комедия) — И. Левин
8.06 — "Үөрүүбүтүн үлэстэһин" — К. Михайлов
10.06 — Илиир хоруол (трагедия) — У. Шекспир

ОБОЛОРГО

5.06 — Сээркээн Сээн — детсад

8.06 — Мэхээлээх булчут — НЭИЛИЭКТЭРГЭ
6.06 — Одьулуун
9.06 — Телей
10.06 — Хатылы
Биһиэт сыаната:
улахан дьонно — 20 солк.,
оболорго — 10 солк.

Билсэр телефоннарыт: 41-317 — культура
управлениета, 41-482 — народнай театр.

ААБААЧЧЫЛАР БОЛБОМТОЛОРУГАР!

Ыам ыйын 10 күнүттэн улуустары "Сага олох" хаһыакка 2001 сый ИККИС АҢАРЫГАР тэрилтэлэргэ, оттон биридиилээн дьонго үс ыйга, ол эбэтэр от ыйыгар, атырдыах ыйыгар уонна балаһан ыйыгар, сурутуу ытыллар. Сурутуу сыаната тэрилтэлэргэ ыл аҥарыгар — 150 солк., биридиилээн дьонго 3 ыйга — 90 солк.

Сурутуу "Сага олох" РИХ кассатыгар уонна Чурапчы салианньатыгар, нэһиликтэргэ дуоһабардаах дьонунан ытыллар.

УЛУУС БАРЫ ОЛОХТООХТОРО, сана үйэбэ, сана технологиянан тахсар тапталлаах "Сага олох" хаһыаккытыгар сурутарга тиэҕэйиң! Сурутуу хампаанньата бэс ыйын 25 күнүгэр түмүктэнэр.

"Сага олох" РИХ.

БОЛБОЙУН — КОНКУРС!

САХА УНУЛУЧЧУЛААХ СУРУЙААЧЧЫТА
С.С. ЯКОВЛЕВ — ЭРИЛИК ЭРИСТИИН ТӨРӨӨБҮТЭ 110
СЫЛЫГАР АНАЛЛААХ ЛИТЕРАТУРНАЙ КОНКУРС
БАЛАҢЫАННЫТА

Сыала-соруга: сахалыы уус-уран литературага тапталы иһэри; уус-уран айымньыны суруйар, айар дьоруу сайыһынарыны көбүлээһин.

Болдьоһо: конкурс 2001 сый бэс ыйын 5 күнүттэн сабаланы ахсынны 31 күнүгэр түмүктэнэр.

Кытталлар: конкурс икки бөлөбүнэн ытыллар: 18-тарыгар дири саастаах оболорго; ыччаттарга уонна улахан дьонго. Профессиональнай суруйааччылар кытыбаттар.

Усулуобуйата: бары темага литература бары жанрыгар суруйуулар ылылаллар. Прозаической уонна драматической айымньылар 5 страницаттан ордуга суох буолуохтаахтар. Машинкага эбэтэр компьютерга икки интервалынан бэчээттэммит, орфография тутуһуллубут эрэ матырыяаллар ылылаллар, илиинэн суруйуу ылыллыбат.

Биир автор барыта 3 айымньыттан ордуга киллэриэ суохтаах.

Суруйуулар "Сага олох" хаһыат редакциятыгар "Лит. конкурска" дьин бэлиттэнэн, автордар саастара ыйыллан ытылаллар.

Үлэлэри анал жюри көрөр, сыаналыйар.

Наһараадалааһын: бөлөхтөрүнэн I, II, III миэстэлэри ылбыт автордар Дипломнарынан, туһааннаах биригистэринэн бэлиттэнэллэр.

"Сага олох" хаһыат редакцията,
Чахыр нэһилиэгин дьаһалтата.

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН
А.Е. КУЛАКОВСКАЙ ААТЫНАН
1 №-дээх ГОСУДАРСТВЕННОЙ
БИРИЭМИЭТИН ЛАУРЕАТА,
СР НАУКАТЫН ҮТҮӨЛЭЭХ
ДЕЯТЕЛЭ, ИСТОРИЧЕСКАЙ НАУКА ДОКТОРА,
ПРОФЕССОР,
ЧУРАПЧЫ УЛУУХУН
БОЧУОТТААХ ГРАЖДДАНИНА Г.П. БАШАРИН
ТӨРӨӨБҮТЭ 90
СЫЛЫГАР АНАЛЛААХ КОНКУРС
БАЛАҢЫАННЫТА

2002 сый кулун тутар 12 күнүгэр бөдөн общественнай деятель, исторической наука доктора, профессор, СР Государственной бириэмийэтин лауреата, СР наукатын үтүөлээх деятель, "Бочуот Знага" уонна "Үлэ Кыһыл Знамта" орденнар кавалердара, биир дойдулаахпыт, улуус бочуоттаах гражданина Г.П. БАШАРИН төрөөбүтэ 90 сыла туоларынан "Сага олох" хаһыат редакцията уонна Сылан нэһилиэгин дьаһалтата конкурс биллэрэллэр.

Сыала-соруга: улууска сир кытта үлэни, бурдугу үүнэри историктын сырдатты; эдэр көлүөнэ ыччакка сиргэ тапталы иһэри.

Болдьоһо: конкурс 2001 сый бэс ыйын 5 күнүттэн сабаланы 2002 сый олунньу ый 28 күнүгэр түмүктэнэр. Онтон хэли киирбит матырыяаллар ылыллыбаттар.

Кытталлар: конкурс икки бөлөбүнэн ытыллар: оскуола оболоругар; ыччаттарга уонна улахан дьонго.

Усулуобуйата: суруйуу (ахты, очерк, уус-уран айымньы) 5 страницаттан ордуга суох буолуохтаах. Машинкага эбэтэр компьютерга икки интервалынан бэчээттэммит матырыяаллар эрэ ылылаллар, илиинэн суруйуу ылыллыбат. Биир автор биир эрэ суруйууну киллэрэр.

Айымньылар, суруйуулар "Сага олох" хаһыат редакциятыгар "Г.П. Башаригна аналлаах конкурска" дьин бэлиттэнэн, автордар саастара, ааттара толору ыйыллан ытылаллар.

Үлэлэри анал жюри көрөр, сыаналыйар.

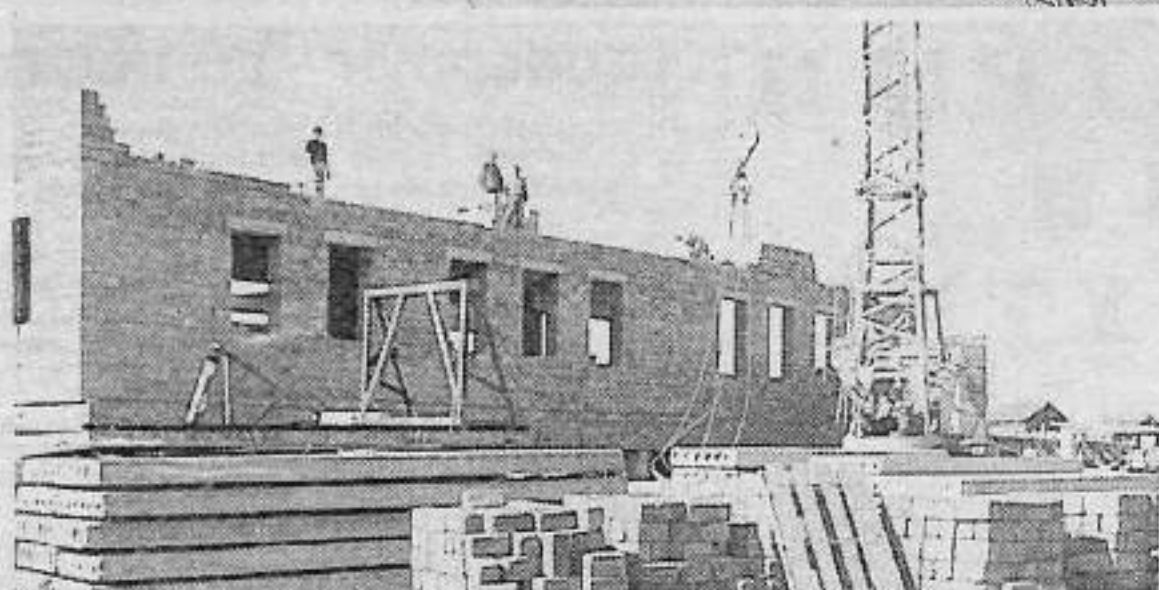
Наһараадалааһын: бөлөхтөрүнэн I, II, III миэстэлэри ылбыт автордар анал Дипломнарынан, туһааннаах биригистэринэн бэлиттэнэллэр.

"Сага олох" хаһыат редакцията.

Капитальный тутуу

КИИН БАЛЫҢАНЫ ТУТУУ ПЛОЩАДКАТЫГАР

(Репортаж)

Норуот үбүнэн сааланмат улуустаабы кини балыһа таас дьэтин тутууга быйылгыттан саага иокис тыннанна. Бийиги сылдыар күмүтүгэр манна үлэ күөстүү ор-гуйа көрүстэ. Улахан тутуу площад-кага дикх курдук. Кырааи тохтоло суох иккис этээскэ таас блоктары таһаарар. Аллара бетон мэйийил-лэр, эмиз да мас эрбэттиллэр, сварка үлэгэ барар. Оттон иһирдэ ис исти-нэлэр ууруллаллар...

Сваяларын туруоруу кэнниттэн тохтоон турбут тутууга өссө ааспыт был кулун тутарыттан Н.В.Верхов-цев биригээдэ үлэни кэлбит. Биригээдэ, сүрүннээн, дьэ асылатаан рамбалкатын оноруунаан дьарыгы-дар. Ити эттэххэ дөбөн. Бу үлэ ис иһирдэ-таарбета олус элбэх эбит. Боростуйдук быһаардакка, рам-балка мас иэп тутууттан саалаан муоста плиталарын таас бетонунан кутан онорууга тийиэ.

— Тутуу сваята эрэ турбут этэ. Онон бийиэхэ буорун, быһата, куле-вой үлэгэ, барыта кириэр. Бу үлэ-ни туар автокраны эмиз туруор-булут. Итинник ханна-хайдэх үлэ баарынан сылдыбылпыт. Былырын объект сметата да суоба. Чааһынай дьонтон түмүллүбүт бири-гээдэ. Састааппыт да бири онук арааһынай этэ, киһитин ахсаана 12-и 8-ка тийиэ халбаһыра. Кыһын үлэ тохтообута. Быйыл эмиз олуну-уттан хомуллан үлэһиз эрбэт. Били-гин бэйэбинин 5 киһибит. Былы-рынныттан генпроджчик "Якут-центрснаб" иһинэн баарбыт. Өссө туһуна субпроджчиктаах этибит. Ол аны тохтоото. Билигин барыта бири "Якутцентрснаб" иһинэн буол-лубут. Үлэ баарын, тахсарын тухары күн ахсын үлэлибит, наада буол-лаһына өрөбүлү да аахсыбалпыт. Оттон бу бийылгыттан Е.Н.Черка-шин биригээдэ кэлэбиттэн үлэ тэ-рмиз тургээтэстэ. Кырдьык, үлэбит дьон. Бийиги кини биригээдэтин иһинэн кириэрэ да санаталыы-ыт,— дири Николай Васильевич.

Кини салгыи истиэнэ тахсыах-тах рамбалкалар халыыптар а-ончуллан туар сирдэрин ийар уонна ити бэлэм оҕолуубуттарга билигин үлэли туар автокран тийибитин, онон раствору кутарга урук стрелалаах анал автокран на-адатын этэр. Чакчыта тардылык тахсар чинчилэммит. "Бүтүн улуус-ка бири автокран буллулубата, дьэ, кыһылаах",— тыл айыктар тутта-чы.

Кини бүтүн рама-арматура сваркалы сылдыарын ити быыс бу-лан кэлэстэн ылыбыт. Биригээдэ-тин дьон буоллаһына, илии эрби-тинэн харбыыл эрби сылдыалара. Оттон билигини, дьэ, эрдэттэн кэл-эстиилээх, үлэхтээх киһибит, быйыл муус устар ийтан бэлэниэни үлэ-гин ыһтан баран, ыам ийиттан таас истиэнэлэри таһаарыны саалаа-быт 12 киһилээх биригээдэ бири-гээдирэ Е.Н. Черкашин көрсөн, ту-гуу барар сирдэрин биридин көрдөрөр, билигиннэрэр.

Бу сүрүн биригээдэ үлэһиттэрэ

дьик таас тутууга идэтийбит, онуоха сорохтор анал идэлээх да дьон эбит. Егор Николаевич бэйэтэ били-гин норуока "Урук дьэ" дьээнэни дьаһалта дьэтин таас тутууттан саалаан улууттар элбэх таас туту-уну ыппыт, ыппаан-салаан туттар-быт үгүлээх. Рынока кинири баста-ны сылдыар "Турагныагострой" АО үлэгэ тохтоон, хамнас дьэ-ни аахсыбат буолбут ыктарылаах күннэрэ-дьыллара тирээбитэ кистэл буолбатах. Онон кини бири идэлэ-хтэрин түмэн, баалаахтаран бэй-этэ туспа биригээдэ тэринэн, ханна туох тутуу баарынан ыппаан үлэһиз кэллилэр.Бийиги билэрбитинэн эт-тэххэ, бу кэнниги тутуулар улуус кини тутууга — халбаһы заводу-на дьэнтэ. Онон сүрүн "Стиль" ХЭО биригээдэ иһинэн кириэн үлэ-лэспиттэр. Бу чааһынай дьонтон таһыллыбыт биригээдэ билигинман-на эмиз бэйэтэ сөбүлэһэн, дуога-бардаһан үлэһиз эрэр эбит. Егор Николаевич бастаан кини тутуутун — үлэһиттэрин билигиннэрэр.

— Бу сүрүн састаабынан үлүс сылбытын биригэ сылдыабыт. Холо-бур, Т.Д. Пинигин идэтинэн тутуу ин-жениэр, Нерюнгрига үлэли сылды-абыт опыттаах, Ф.И.Федоров — би-лигин биригээдир. Мин буол-лаһына, генпроджчик "Якутцентрснаб" аатыттан, ол бэрэстэбинэтин бийиһынан сылдыар курдуктун. Е.И.Илларионов уолунун Николай-дын уонна В.М. Кириллин бааллар. Сүрүн каменщиктар, дьэ, итинник тарбааха аарыллыбит. Онон даһаны санаабыт хоторуна, ханна бетон үлэгэ баарынан үлэлибит. Сварка үлэгэ элбэх. Онуоха Чурачы бири кырдыаһас сварщикта А.В.Городец-кай сылдыар. Раствору онорууга Б.А.Никулин уруккуттан опыттаах. Крановщик — урук бэйэбитигэр үлэ-лэспит Е.А.Макаров. Билигин эмиз "Якутцентрснабтан" сылдыар. Бары да ол Дьонуускайга баар тэрилтэ дьонобут дьэнтэ. Онон салааһа-чыннан бири дойдулаахпыт М.Н.Матвеев үлэлиир,— дири Егор Николаевич.

Уопсайынан, туттааччылар та-быллыбыкка холонолоро хас да суол баар. Сааасчыт Тутуу депар-тамена буоллаһына, ол дирекция-тын эмиз бэйэбит уолбут С.А.Ша-дрин салайар эбит. Норуот тутууга буолан, бырайыага үс төгүлүөн уларыйбыт. Туттааччылар эрэдэм-миттэр. Онуоха "Якутпроект" аны эмиз бэйэбит бири дойдулаахпыт И.С.Андросов кылаабынандара үһү. Онон быйыл баас чопчуланар иһи дьээн битэ эрэллээхтэр.Генпродж-чик "Якутцентрснаб" манна управле-ниелаах. Онуоха манна олохтоох Е.З.Лебедев үлэлиир. "Туттааччылар, хайа үлүгэрэй, опытырдыбыт. Элбэх тутууну ыппыт дьон быһыытынан, чертеж эрэ баар буоллук, тастан күннэтэ ороолууга наадыбаакка үлэлибит",— дири сэлэргэһэччи.

Онук да дьэнтэр, улуус өттүтэн контуруол улахан эбит. Улуус баһылыга А.А.Шадрин күннэтэ кэ-лэн билэс туар, баһылыгы бастаки

солбуйааччы П.Н.Мишкин эмиз көһүтэрбэккэ кэлэн барар эбит. Аны тутууга техникадор штата туту-лаа, тутуу хаачыстыбатыгар конту-руол улааппыт. Улуус дьаһалтата объекка үбэ-харчыта көһүннэриэ икки сменанан үлэһиттэргэ соруна-рын иһитиэнэрбит. Бири онук са-лалта туох кыалларынан көмө, сүбэ-саргы буола турарын астына бэлэ-тиллэр.Бу кэлин автокраннара алдыһан хас да күн тэрдиллибит-тар. Ол кэмиз да туттааччылар атын үлэни таһаарынан син илээн оло-рботохтор. Площадка бетонун куп-луттар. 20-30 сыл тааска опыттаах дьонно онук да үлэ илэһилэрин иһинэн эбит. Дьингэр, суол аһылы-наһына олор тизлээн кэлэһтээхтэр.

— Быстах тийэр-таһар үлэһит-тигэр, уубуттар тийэ чааһынай киһи С.Л.Турагтаев көмөтө улахан. Бэйэтэ трактордаах. Тугу этэрин да сонно толорор. Онон абыраата. Кыһыл кириинчэс ЖКХ управле-ниета уонна УКТ тэрилтэтэ көмөлөстүлэр,— дири биригээдир.

Туттааччылар билигин 1 уонна 11-с этээстэргэ тэкинэн үлэли сылдыаллар. Бастаки этээс оҕоло-но, иккис этээс хирургическай от-делениелар буолуохтаахтар. Уоп-сайа балыһа 4 этээстээх, онтон 4-с бүтэһик этээс подсобка курдук бу-олуохтаах. Эмиз быйыл пищеблок корпуһа тутулуохтаах. Онон уонна "Б" корпус аһыаатыгар иаллыы "Тааттастрой" биригээдэ кэлэ-хтээх. Билигин шлакоблугу эмиз Та-аттаттан аһалан туһаналлар. Сырыы аһылыныаһына Дьонуускайтан кэ-лэ-хтээх. Ол хаачыстыбата ордук эбит.

Итинник күн бүгүн тутуу пло-щадкатыгар үлэ тигинэс.

ХААРТЫСКАЛАРГА: тутуу пло-щадкатыгар үлэ үгэнэ; туттааччылар В.М.Кириллин уонна С.С.Адамов оҕолорон отделеһи ис истиэнэ бы-ыстарын уураллар, ортоку бири-гээдир Е.Н.Черкашин.

С. СМЕРНИКОВА.

Арыылаах оскуолатын 100 сылыгар

ТУЛХАДЫҔАТ ТУЛААҔЫННААХ, ИННИКИТЭ ДЬУЛУУРДААХ

Арыылаах орто оскуолата республикабыт кырдыаһас оскуолала-рыттан биригээтэрэ буолар. Бу нэһилиэккэ, улууска, ону аһан рес-публикага үөрэх, культура, спорт сайдыытыгар улахан суолталаах оскуола быйыл 100 сылаах үбүлүйүн бэлэтиир.

1891 сыл бэс ыйын 15 күнүгэр Арыылаахха дан бастаан сурук-би-чик оскуолата аһыллан үлэтин саалаабытын туһунан докумуону СР Кини государственной архивыттан Арыылаахтан төрүттээх биоло-гическай наука хандыта, ученай-краевед С.Р.Попов булбута. Онон 1900 сылаахха 1-на бастаан үс уол, бири кыыс үөрэммиттэр. Оттон 1900 сылаахха 1-Хайахсыт бири кылаастаах духовная-приходской оскуолата аһыллы-быт. Оскуола сибидиссэйинэн Иоанн Винокуров дьээн абабыт, учуу-талынан Василий Винокуров үлэһиттэр. Чугастаабы нэһиликтэр оболоро интернакка оҕорон үөрэммиттэр. 1901 сылаахха оскуолаба 24 оҕо, онтон 1901-1902 сс. үөрэх дьылыгар барыта 33 оҕо үөрэм-ит.Үөрэһиэрэ табыгастаах дьэ-уот суох буолан, Тихон Михайлович Каженикин бэйэтин баба өттүнэн 1200 солкуобай харчыны уган сана дьэ туттарбыт, кини оскуола попечителэһин буолбут. Бу сылаарга Дьонуускай окуругун 32 церковная-приходской оскуолаларыттан саамай улаханнарын ахсаанынарыгар сылдыбыта. 1914 сылаахха Таатта уонна Боотуруускай улуустарыгар собото церковная-приход-ской оскуола этэ. 1920 сылаахха 1-Хайахсыт советскай начальнай ос-куолата аһыллыбыта, онтон 1922 сылаахха гражданскай сэрри кэ-нигэр бу оскуола сабыллан баран, 1924 сылаахха эрэ төттөрү аһыл-лыбыта. 1972 сылаахха оскуола сана корпуһа үлэгэ кирибитэ, он-тон 1999-2000 сс. оҕо аймах уонна оҕо спордуу сылынан сибээстээн оскуола үлэһиттэрин, олохтоохтор уонна төрөппүттэр күүстэринэн сана 80 миэстэлээх начальнай оскуола дьэнтэ тутулуубута. Билигин Арыылаах орто оскуолатыгар 96 оҕо үөрэнэр, 27 педагог үлэлиир.

УТУО ТЫЛЫНАН

Арыылаах оскуолатыгар мин 5 оҕом үөрэммиттэрэ. Надежда би-лигин оскуолаба психологынан үлэлиир, Никифор нэһилиэк баһылыгы солбуйааччы, охото-вед, Саргылана, Марианна, Окса-на СГУ факультеттарыгар си-тиһиллээхтик үөрэнэ сылдыаллар, кыра уолум Миша VIII кылааска үөрэнэр.

Бийиги дьэ кэргэн бу оскуола хас биридин учууталын тус-туспа суоллаах-истээх, билиилээх-көрүүлээх, ураты, майгынаспат методикалаах педагогтарынан сы-аналыбыт.

Оҕону сырдыкка уһуйар, кини сүрүбэр кэрэни сагар, сылаас-симнабас иһини уйаһыыр учуу-тал Мария Петровна Демьянова үлэгэ сыаната билибэт талаантан тахсар.

Оҕо оҕо атын омук тылыгар, культураныгар тапталы иһэрин, кини кыраакый дууһатыгар дыкти умсугуйууну уһуннарыы, улуу ну-уча норуотун историкатын, сүдү айымныларын биллэрин, үөрэтин нуучка тылын учууталларын Ели-завета Михайловна Попова, Алек-сандра Софроновна Попова уонна Дария Михайловна Лобанова уру-октары дыкти айаһага кубулу-таллар. Бу тус-туспа талааннар холбоһоннор оҕо оҕо билигин инэрэллэр, ычат үөрэх араас кыһаларыгар киригин ситиһи төрүтүнэн буолаллар.

Оҕо аймах талтыыр, айымны-ылаахтык үлэлиир, айылбаттан ай-дарылыбыт талааныгар кинилэри уһуйар, уус мындыр идэтин баһылырга үөрэтэр учуутал—Егор Иннокентьевич Барашков.

Кыра кини коллективка түмэн, кини сүрүбэр күлүүһү бул-бут учууталынан бэйэтин тутта-халта сылдыар көстүүтүнэн, талаа-нынан оҕо оҕо холобур буолар, ку-руук сибидэй көрүүлэрдээх, чак-чы оҕо итэһэйэр, батыһар, холо-бур туттар учууталын Самуил Са-муилович Иовлевы убаастыбын. Кини төрөппүттэри кытта олус тэ-рээһиннээхтик үлэлиир билигини

кэм учуутала.

Оҕо эт-хаан өттүнэн сайдыы-тыгар биллэр-көстөр үлэни оскуо-лаба, нэһилиэккэ тэрийбит, били-тин, сабыллыи оҕо оҕо тиздэр кы-ахтаах, кинилэри спорт сырдык эйгэтигэр уһуйар киһиэхэ, талаан-наах профком председателигэр, эдэр учууталлартан бири саамай кэскиллээхтэригэр, спортивнай дууһалаах учуутал Дмитрий Ива-нович Полова үлэтигэр ситиһилэри, кыната эрчимирэн, да-лааһына үрдээн элбэх спортсмен-нары иһтигэр бабарабыт.

Саха алааһын кыргыттарын, уолаттарын күүстэрин, кыахтарын өҥө көрөн спорт туонатыгар таһаарбыт, мин оҕобун спорт кизиг, үрдүк сыралаах эйгэтигэр уһуйбут, спортивнай суолга туру-орбут, бастаки сэмэй ситиһини, үөрүүтүн бирибт күндү учуутал-бытыгар Наталья Николаевна Ма-насытоваба махтанабын. Кини илиитигэр, эйгэтигэр кирибит оҕо кыраттан саалаан хайаан да си-тиһиллэнэр. Оҕо тизмэтин билэр-көрөр мындыр тренер, оҕону хар-ыстыыр учуутал өссө да оболору элэһэн-кэбдик, чөл олоххо ыгыра, үөрэтэ туруо дьээн төрөппүттэр эрэлбит улахан.

Оскуола саамай түбүктээх үлэ-тин — учууталлар расписаниела-рын бары өттүнэн сөп түбэһиннэ-рэн аттарыны көрдөрүүгэ тур-бат, истиэнэбэ ыйаммат,күннэтэ ахтылыбыт, ол ынан баран саа-май улахан сыралаах үлэһээ киһи, оскуола үөрэх чааһыгар с-ибидиссэйэ Александра Софро-новна Попова онорор. Хас бири-дин учуутал үрдүккэ дабайыта, үөрэнээччи кизиг ыырдарынан сылдыбыта, конкурстарга си-тиһинтэ, махтал, эбэрдэ тыллара — кини түбүктээх үлэтин түмүктэрэ. Кини сааха национальнай оскуола-тын сайдытын концепцията би-гэргэммитэ 10 сылын иһигэр күүрээһинээх үлэни ыппыт оскуо-ла сүрүн төһүү үлэһитэ.

Билигин Арыылаах оскуолата валеологическай хайысханан үлэ-лиир. Эдэр наука салаатын ыл-сыһан үлэһитиннэ сүүрүү-көтүү, булуу-талы үлэһитин кыһа-хото тутар, үрдүк ирдэбиллээх, талаан-наах учуутал, кэскиллээх са-лааһааччы Дария Михайловна Ло-банова буолар.

Төрөппүттэри бири санааба түмэр, оскуоланы общественноһы бири сибээскэ киллэрбит үлэһит киһибитигэр Саргылана Пантелей-моновна Борисоваба үтүө эйгэни тэрий, кэрэ кэскили түстэ дьээн баба санаабын этэбин.

Оҕолорбут үөрэммит тулха-дыйбат тулааһыннаах, инникигэ дьулуурдаах үтүө коллективка үчүгэни, кэрэни эрэ бабарабын.

А.Н.ПЕТРОВА,
РСФСР норуотун
үөрэбириитин туйгуна.

ЫЛМ ҮЙҮН 22 КҮНҮТТЭН БЭС ҮЙҮН 22 КҮНҮГЭР ДИЭРИ – НЭРИЭСТЭБИЛ ВАХТАТА

БЕРЛИНИ ЫЛСЫСПЫТА

Дөйл-күн ааһан истэбин аайы Ада дойдуну көмүскүүр Улуу сэриин кыттылаахтарын ааттара-суоллара улам умнуллан, арай сурунка эрэ хаалыа буоллаба, кинилэр сирэй билээчилэр ахсааннаахтар ортохторо. Онон биһиги бүгүнгү олохтук иһин хааннарын төбөн, туох баар күүстэрин, өйдөрүн-санааларын ууран үлэ-лэспит үөлээннээх дьоннорбуттан биридэстэрин туһунаа ахтан ааһабын.

Павел Егорович Пудов 1913 сыллаахха ыам ыйын 1 күнүгэр Дьөгүөссэ өтөхтөөбөр күн сирин көрбүтэ. 1931 сыллаахха Чурапчы сэттэ кылаастаах оскуолатын үөрэнэн бүтүрбүтэ. Ол кэнниттэн кинини Соловьев Амматыгар Мырылаба учууталынан аанаан ыылытара. Онон нэһилнээх олобор актыыбынай кыттыыны ылбыта, холбоһон үлэллэр табыллыбына, кэлэн "Автономия" колхозу төрүтүтүтэ. Онтон Дьокуускайдаагы пединститут рабфагынан бүтэрэн историческай факультет студена буолбута. Институтка үөрэнэ сылдьан үөрэх бастынын уонна актыыбынай комсомолец быһыытынан ССКП кэпкэтигэр кирибтэ. Үөрэбин бүтүрээттин диирин билиилээх, үтүөкүннээх үлэнигэр буолар чинчилээх эдэр коммунисты партия обкомугар инструкторунаан үлэсэ ылбытара. Ити 1939 с. этэ. Икки сыл курдук үлэлиин сырыттыбына алдархайдаах Ада дойду сэриитэ сабаламмыта. Комсомолестар уонна коммунистар хам-хайа иннинэ тылланан туран саа-саадаах тутан, Ийэ дойду көмүскэлигэр турумууттара. Ол сизиринэн, коммунист Пудов эмиз фронтка көрдөөбөр. Төһө да элпээтээх үлэсэ сырыттар, Ада дойду көмүскэлин суолтатын өйдөөн итиэннэ фронтка кини курдук коммунистар наадаларын учуоттаан, Павел Егорович 1941 Армияга ылаллар. Онон кини үгүс бири дойдулаахтарын сэргэ Сахатын си-

ринтэн ыраах айаһымыр. Абыаах ыйдаах байыаннай бэлэмнэни кэнниттэн 1942 сыл сабаланыыта Карельскай фронтка политругунаа анаар. Ити сабаа бу фронт оборонага турар кэмэ да буоллар, үлэ-эппэтинээс ханна да курдук олус кытаанах этэ. Фронтан куотуу, күрээтин курдук араас күүтүлүбүтэх түбэлтэлэр бэрт элбэхтик тахсаллара, онно үксүгэр политрук эппэтиннэни сүтэрэ. Ону таһынан разведчиктары кытары өстөөх кэтэбэр тахсан "тыл" ылыытын курдук кутталлаах сырыыларга Павел Егорович үгүстүк сылдьыбыта. Саллааттарга тус бэйэни хорсун быһыы, куттабаа суох, тулуурдаах уонна мындыр буолуу холобурун көрдөрүүхкэ хайаан да наада этэ. Ону политрук Пудов байыастар иннилэригэр чычээтэхтик көрдөрөн, кинилэр итэһэллэрин, тапталларын ылары ситиспитэ. Ол иһин командование талааннаах, чиккэ коммунисты танковай оскуолага үөрэхкэ ыылыта. Павел Егорович оскуоланы ситиһиллэхтик бүтэрэн, 1-кы Белорусскай фронтка самоходнай артиллерийскай батарея командиринан атаммыта. 1944 сыл бүтүүтүгэр Висла-Одер өрүстэрдээки тобу көгүү операциятынан историяга биллэр кырыктаах кыргыһыга кыттыыны ылбыта. 1945 сыл кулун тутарга бааһыран госпитальга эитинэр. Онтон тахсан баран, полк уонна дивизия икки ардыгар сибээс офицера буолар. 1946 сыллаахха от ыйын 27 күнүгэр демобилизацияланан дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. Бастаан КПСС Дьокуускай куораттаагы комитетыгар лектордуйар, эмиз да обком аппаратыгар, онтон хоту

оройуоннартан биридэстэригэр таһаарылаахтык үлэлээн, Ханалас оройуонугар партия райкомугар 20-тэн тахса сыл тухары экилэ суох инструктордаан баран бочуоттаах сыйыаланна тахсыбыта. Пенсияга да тахсан баран таах олорбото. Бири кэмгэ Покровскайга гражданскай оборона начальнигынан үлэлэбүтэ. Онон күн бүгүнүгэр диэри турар салгытан саба түһүүтүн көмүскэнэр кини туттарбыта. Павел Егорович уопсайынан Покровскай куоратыгар 40-на сыл олорбута, үлэлэбүтэ. Кини 1947 сыллаахха кэргэннэмгэ, уоллаах кыыс ололоох. Ханалас улуусун бочуоттаах гражданина этэ. Кини ааспыт сыл олунньу ый 27 күнүгэр өлөн биһиги кэпкэтигиттэн туорабыта. Ада дойду сэриитин кэмгэр саллааттарга, офицердарга бэйэлэригэр ханнык да бэлэстээһини, днениги сурунары көнүлүбүтэ этилэр, кытаанахтык боболлоро. Арай 1944 сыл бүтүүтүгэр тобо эрэ болбостону уурбат буолбуттар. Онон туһунаа буолуо, Павел Егорович бу кэмтэн днениги сурунаа барбыт, онтон үс блокот кэлин Покровскай музейгар бэриллэбит. Итигэргэн быһа тардыылары Н. Попов "Лена маяктара" хаһыакка 1995 с. бэс ыйын 21 күнүгэр бэчээтэллэбит. Онтон быһа тардан, кылгастык билиһиннэрэр аабаачыга кэрэхсэбиллээх буолсу. Дьэ, онон, саһарбыт илиистэрдээх днениккэ оччотообу эдэр саха офицера туох санаалары суруйбутун сыһыан, ырытан көрүүбүт:

"...Сэттиний 1 күнэ, 1944 сыл. Ханна да бар - үксүн оёдохтар эрэ. Кинилэри аһына, куртуйа, кинилэр олохторун,

кыһалбаларын аһына, ыалдыа көрөбүн, хайдах курдук эрийинэн муннаах олохторун сатаан аттаран ылсаралларын, эрдэрин-уолаттарын ахталларын ис дууһабыттан ыамныыйа ылынабын..."

Сэттиний 6 күнэ. Штаб үлэнигэр тугу да билимнээтэрин, бэйэлэрин үрдүктүк тутталларын, саллааттарга көһүүнүк сыһыаннаһалларын, ханнык да нитэр дьаһаллары билимнээтэрин, үөхсэллэрин, сымыйалыылларын, уоруунаа дьарыктаналларын Павел Егорович кыһыан-абааран турар бэлэстээбит.

Сэттиний ый 22 күнэ. Польша сиригэр олохтоохтор советскай саллааттары кытары үөрүүнэн кэлэ-сэтэллэрин, дэриэбинэлэргэ эр дьон элбэхтэрин, ону сэргэ наһаа дьадагытык, кирдээхтик олоролорун бэлэстиир, үлэлэрэ үксүн илиинэн буоларын, олохторо наһаа түгүктээгин сөбөр. Нулевои температурага "тымкыи сүрдэм" дэлэллэрин соһуйа истибит.

Олунньу 15 күнүгэр 1945 сыллаахха Германия кыраныссатыгар кирибтэр. Биһиги саллааттарбыт немецтэргэ сыһыаннара сымнаабын, ханнык да халааһын, өлөрүү, өлүүннээх быһым суоһун бэлэстиир. Арай бастаагы кэмнэргэ немкалары күүһүлээһин баар буола сылдьыбытын этэр.

Кулун тутар 24 күнүгэр кыргыһы кэмгэр танката умайбыт, обургутук бааһыран госпитальга кирибт...

"Ылам ыйын 9 күнэ, 1945 сыл. Сүрдээх үөрүүлээх күн, салют, митиннэр, үөрүү өрөгөйө!.. Икки атахтаах барыта сүргэтэ көтөбүллэн уруй-айхал этэлэр, даа дойдуну аймаабыт сэри

бүлүүтүн үөрүүтүн бэлэстиилэр". Ылам ыйын 27 күнүгэрби тнэх суругар Павел Егорович Берлин куорат тас өттүн алдыаһыта ама соһуһун, ордух кини өтө кума-ламмытын бэлэстиир. Маны бу курдук хаалларыах баар этэ диир." Кэлин ыччаттар биһиги төрүтүтэрбит туох алдархайы олоорбуттарын көрөн итэбэйиэх, сэрии издээнин ис дууһаларыгар ингэриниэх, эйэлээх олох иһин туруулаһыах этилэр" дииэн санааттан.

П. Е. Пудов биһиги улуустан бири бастааһынаа Дьокуускайдаагы пединституту бүтэрбит, кини кыһатыгар итиллэн коммунист буолбут, олоһун устатын тухары коммунистическай идвал иһин үлэлэбүт, саа-саадаах тутан 4 сыл устата сэриилэспит, Ада дойду сэриитин икки орденныан, элбэх медалларынан, эйэлээх кэмгэ экилэ суох үлэтин иһин "Бочуот Знага" орденныан бэлэстэммит, партиянай үлэ бары мындырын баһылаабыт, дириг билиилээх дьиннээх саха нэургуна этэ.

Дмитрий ПОСТНИКОВ,
Чурапчы сэл.
ХААРТЫСКАБА: П.Е.Пудов.

Кэрэ эйгэтигэр

Ырыа- олох аргыһа, кини иһини кэрэбэ угууар. "Күөрэгэй" ырыа ансамбля Чурапчы С.А. Новородов аатынан орто оскуолатыгар тэриллэбитэ. Быйыл республикатаагы "Полярная звезда" конкурс биэс төгүллээх лауреата буоланнар төрөппүттэрин, бири дойдулаахтарын, учууталларын үөртүлэр. Бу республикатаагы оёо эрэ барыта ымыһыар конкурса оёолор талааннарын арыйар, сайыннаар, кинилэргэ ырыага тапталы иһэрэр, музыка кэрэ дорбооннорун дьонно-сэргэбэ тарбаттар сыаллаах тэриллэр. Манньык улахан үлэ элбэх кини бири өйүнэн, ыгалынан-соругунан түмүстэхтэбинэ эрэ кыаллар. Кини үөрэрэ-сэргиирэ баар - оёолор сахалыы аныгы ырыалары хамсанылаах, үккүүлүү-үккүүлүү толороллоро, ити көрөргө сэргэх, сонун.

"Күөрэгэйдэр" атын уратылаа - икки бөлөбүнэн (уолаттар уонна кыргыттар буолан) ыллыыл-

ЫРҮА КУТТААХ ОБОЛОР

лара. Ансамбляга профориентационнай үлэ ыытыллар, онно педагогическай үлэ музыкальнай кадрдары бэлэмнээһинигэ туһаайаллар. Быйыл 5 оёо музыкальнай училищега үөрэнэ кирибтэрэ. Ол курдук, Шестаков Саша, Макарова Коля, Никитин Гоша, Петров Петья, Сутаков Саша. Кинилэр үөрэхтэрин бүтүрдэхтэринэ идэтибит музыка учууталлара буолуохтара. Онтон Дьячкова Оля Бүлүүтээки педучилищега кирибтэ. Быйыл даһаны талааннаах оёолор элбэхтэр: игирэлэр Надея уонна Вера Корякиналар (7 кыл.), Саша Никонов (8 кыл.), Айта Винокурова (6 кыл.), Юлиан Иустиннов, Вася Иннокентьев (5 кыл.) уо.д.а.

Бэс ыйын бүтүүтүгэр "күөрэ-

гэйдэр" "Полярная звезда" конкурс үбүлүүнүкэй финалыгар кытыахтара. Улууспут дьаһалтатын баһылыга А.А. Шадрин кинилэргэ быйыл 161 тыһ. солк. харчыны биэрэн улахан көмөкү, тирэби оһорбут. Ансамбль сааа аппаратура атыыласпыт, кыһыннары-сайыннары айаһымыр кыахтаммыттар. Ити иһин Алексей Алексеевичка оёолор уонна салайааччылар Р.Р. Саввин махтаналлар, төрөппүттэр даһаны улаханньык астыналлар, үөрэллэр эбит. Ансамбль тэриллээбиттэн 100-тэн тахса эдэр ырыаһыттар дьарыктанан бэйэлэрин талааннарын арыйдьылар. Быйылгы сезонга 40-ча үөрэнээһин дьарыктанна. От ылыгар "Дьоубу" лаабырга уонча уонна кинилэри кытары Кытайга

цирковой колледжка үөрэнэр оёолор сыһыаннахтара.

Ансамбль аны күһүнүттэн үлэтин садалыаба, бабалаахтары ыһыраллар. Оёолору Владивосток куоракка ытыллыбыт Бүтүн Россиятаагы "Российский восток" фестиваль кыайылааба, республикатаагы "Полярная звезда" конкурс 5 төгүллээх лауреата буолбут "Күөрэгэй" оёо ырыа образцовый ансамбля күүтэр. Кэлэн бэйэбит талаангытын арыыйыт.

"Күөрэгэйдэр" дьүрүлүтэ ыллыыр куоластара ыраахха тийэ иһилинэ. Кинилэр ыам ыйын 29 күнүгэр бэйэлэрин концердарынан Чурапчы олохтоохторугар, бири дойдулаахтарыгар отчуоттаатылар. Онон Россиятаагы "Зажги свою звезду!" конкурс лауреатта-

ра, дипломаннара Клара Егорова, Митэй Попов, "Искорка" дииэн ансамбль (2-3 кылаас үөрэнээчилэр) бэйэлэрин ырыаларын көрөөччүлэргэ бэлэхтэттилэр. Концерты оскуола иитэр отделын тэрийээһинитэ Заболоцкая Мария Петроуна салайан ытта. Дохсун ытыс таһынан көрөөччүлэр үөрүүлэрин, астыммыттарын биллэрдилэр.

Ырыаны сүрэбинэн- быарынан ылынан үлэли-хамсыы, үөрэтэ сылдьар, сарсынны олохтук саргытын олохтоһо, "күөрэгэйдэр" кэнээсэни кэскиллэрин аһылаатын түстэһэ-оноро сылдьар Роман Романович Саввин уонна кини итиллээччилэрэ оёо даһаны үрдүк ситиһиллээх турдуунар!

Иннокентий ГРИГОРЬЕВ.

ХААРТЫСКАЛАРГА: салайааччылар Р.Р. Саввин "ансамбль кыргыттарын кытта; уолаттар бөлөхтөрө.

МЫНДАБАЙЫ УҢУЙАНА

Барбига баар буолбут,
Иһит-хоһуос үгүһэ,
Суол-суол сонун оонньуур
Муһнууллабут, наһкэлээбит.
Эти-хааны эрчийэр
Спортивнай хосторо
Эргитэргэ уобуруччулуун,
Бырадарга мажикстин,
Хатаастарга кириһээгини,
Ыйаастарга быһылэхпини,
Кириэс быһаалах ааччыаллын
"Кэлэн оонньоон!" — дизбитни
Тоһуһа-ыһыра күүтэлээр.
Бөлөхкө да буоллаллар,
Бойболлон тураннар
"Валеологк" дин-дин
Бохуоска суох суккуйаннар
Быһаарыһа кэлсинилэр,
Барытын кинилэр бийэтиэр,
Эрбэх саба да буоллаллар,
Эрбэллэн тураннар
"Экология" дин-дин
Эккирэс үлүгүрдэр.
Эттиннэ хаанылаан барыан
Элэҕиҕини үлэтиклэр,
Эти-сини катарар
Суккан соруктаахтар,
Доруобуйаны бөдөргөтөр
Балысхан баһалаахтар.
Сыраллаах үлэ түбүктэрэ
Түһүктэрэ да үчүгэйдэр.
Ойуу-дьарба, ойуор-мандар
Сырдык, ыраас кинигэ уһуйаан
Сибдэххилэрэ сирээдийоллэр,
Оролоро чагыһаһтар,
Билимдэрэ кэҕиһэр,
Үөрүүлэрэ үксүүр.
Уйан нэһингэ уһуйар
Уһулба учууталлара;
Кэмчээрини көрөр-нэстэр
Кэскил кэрэһинтэрэ,
Онук оҕолун чочуйар
Олох туһлар тутаахтара,
Кылаан өйү сытыырхатар
Билин-көрүү аанчааллара,
Норуот хорук тыһырдарэ,
Илгээччилэр, Эһиэхэ
Ирдэбиллээх үлэбинигэр
Сүргэм көтөөдүллэн
Ис сүрэхтэн сүгүрүйэбин!
Айхал айымньылаах үлэбинигэр,
Уһуй хууу сыналлаллар!

Үрүт күммүт тажыбыта,
 Күндү таас күнүркөз
 Күммүт уота түлүтэ,
 Күлүм-дырмч өөксүтэ,
 Күлэр күн күндөзэрэн
 Көтөн гөхсөн күүрэйэн
 Сырал куйаас буолуута,
 Сайынны сабарга күлүмэр
 Халлаан дуйа долгулдуйуута,
 Сибэксин олуту тэтэрэн
 Дырбыл сытынан арылыыыта,
 Күүрэгэй чыынаах күүрэйэн,
 Дабыдалын сылыынан даллайан,
 Көбөрөр үрдүккө көччүйэн
 Дыри-дыр дырылалыыта,
 Өнүрүк куйаас тыыннаах
 Өн сайын салаллыыта
 Сиэлэ хааман калэммүт,
 Тула көтөн көрсөмүт
 Түпүлэбит чүмчүлүүр күнүн
 Алгыстаах арчынан асарыаххайыт
 Уһун айхал
 Уруй-айхал

Чурагчы сэлээннэтигэр 3 хостоок,
толору халчыллылаах
приватизацияланмыт квартираны. Билсэр
тел. 41-673.

Убай, "Санд олох" РИХ бүтээгдэхүүн
СНБЦЕВ Сэвнэ Микхайлович
хөдөлгөөнтэй элбүүрэн ЧФКСИ
бэлбэглэвч элбүүрэн Снэцэв
Сэлбэвч Микхайлович дунд дунд
түрээс, Микхайлович дунд дунд

Автор: суругар экилер саяна редакция
покинутылар мейли сеп тубайлар
буурабатар. Суруга кылылар наачылар
кырдиктаахтарлар эпизодтун автор
тубайлар суугар.

“Сага атох” редакцияның материаллары хонббулук. Присетная бэчээ.
Сагадань 94-ре 14 Түмэн 2481. 04.05.2001 с. бэчээккэ берилганэ.